Småmål

Sverige

1 Finns det ett förfarande för tvister om mindre värden?

Ja, det finns ett särskilt förfarande för tvister om mindre värden.

1.1 Förfarandets omfattning och tröskelvärde

Det särskilda förfarandet för tvister om mindre värden tillämpas av ordinarie domstol i första instans (tingsrätten) i de fall kärandens krav understiger ett visst tröskelvärde. Tröskelvärdet är för närvarande (år 2019) 23 250 SEK. Tröskelvärdet är inte till beloppet angivet i lag utan är knutet till vad som kallas för prisbasbeloppet och som innebär att tröskelvärdet räknas upp med hänsyn till prisutvecklingen.

1.2 Tillämpning av förfarandet

Möjligheten att använda förfarandet är inte begränsad till vissa typer av fall, t.ex. konsumenttvister. De tillämpliga kriterierna är att det ska vara fråga om ett tvistemål, och att värdet av det omtvistade ska understiga tröskelvärdet. Förfarandet kan inte tillämpas i fråga om familjemål.

1.3 Formulär

Ansökningsformuläret för inledande av europeiskt småmålsförfarande finns tillgängligt på Domstolsverkets hemsida (https://www.domstol.se/tjanster-och-blanketter/tvist/)

1.4 Hjälp

Om man vänder sig till en tingsrätt kan man få hjälp att inleda ett förfarande. Det finns en lagstadgad allmän serviceskyldighet för statliga myndigheter. Serviceskyldigheten innebär att man kan ringa eller besöka t.ex. en tingsrätt och få allmänna råd om förfarandet och reglerna som rör detta. Dessutom har rättens ordförande en skyldighet att under förberedelsen i ett mål, allt efter målets beskaffenhet, verka för att tvistefrågorna blir klarlagda och att parterna anger allt som de vill åberopa i målet. I praktiken uppfyller domaren sin uppgift genom kompletterande frågor och påpekanden.

1.5 Regler om bevisupptagning

Det finns inga särskilda regler för mål som gäller tvister om mindre värden. Både muntlig och skriftlig bevisning får alltså läggas fram. Skriftliga s.k. vittnesattester är tillåtna endast i vissa särskilda situationer. Mer information om reglerna om bevisupptagning i tvistemål enligt svensk rätt finns här.

1.6 Skriftligt förfarande

Det finn en möjlighet för rätten att avge en dom enbart på grundval av ett skriftligt förfarande. Möjligheten utnyttjas i de fall muntlig förhandling inte behövs med hänsyn till utredningen i målet och inte heller begärs av någon part.

1.7 Domens utformning

Det finns inte några särskilda regler för utformning av en dom i mål om mindre värden. I samtliga tvistemål, dvs. även för domar i mål om mindre värden, gäller följande. Domen ska vara skriftlig och i skilda delar innehålla följande uppgifter: domstolens namn och tid och ställe för doms meddelande, parterna och ombud eller biträden, domslutet, parternas yrkanden och invändningar samt de omständigheter som dessa grundas på, samt domskälen med uppgift om vad som är bevisat i målet.

1.8 Ersättning för kostnader

Den särskilda regleringen rörande kostnader är det viktigaste särdraget beträffande mål om mindre värden. Den part som vinner har endast rätt till ersättning för rättslig rådgivning under en timme vid ett tillfälle i varje instans, ansökningsavgift, resa och uppehälle i samband med sammanträde, kostnader för bevisning genom vittne samt kostnader för översättning av handlingar. Ersättningen utgår om kostnaden varit skäligen påkallad för att den vinnande parten ska kunna ta tillvara sin rätt. Ombudsarvode utöver vad som motsvarar en timmes rådgivning ersätts således inte.

1.9 Överklagande

En dom som meddelats av en domstol i lägre instans som kan överklagas till högre rätt.

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva tingsrättens dom. Prövningstillstånd får meddelas endast om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, anledning förekommer till ändring av det slut som tingsrätten kommit till eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet. En part som vill överklaga en tingsrätts dom ska göra detta skriftligen och överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten inom tre veckor från den dag då domen meddelades.

Senaste uppdatering: 04/10/2021

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.